

Akademický rok 2019/2020

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Kristýna Gajdošová

Název práce: Take A Deep Breath And Let The Tears Shed Water

Slovní hodnocení:

Kristýna Gajdošová sa snaží umelecky spracovať afektívnu polohu dvoch hudobných svetov – na jednej strane rap a na druhej strane free tekno (či freeparty). Obe svojím charakterom tvoria určitý protipól, rap čoby pôvodne undergroundová kultúra marginalizovaných afroamerických hudobníkov, ktorá však v súčasnosti tvorí jadro komercializovaného mainstreamu globálneho merítka a freetekno, stále prežívajúca radikálna DIY tanečná kultúra s politickým nábojom.

Umelecká inštalácia Gajdošovej má však za cieľ zachytiť pocit „party bez party“, čiže kladie dôraz na prežívanie performatívnej akcie skrze jej absenciu. Jej re-prezentácia je ťažko sprostredkovateľná a môže pôsobiť ako nejaký tajomný rituál pre insiderov, ktorý umelkyňa umocňuje podivnou spirituálne ladenou inštaláciou. Jej centrom je videoprojekcia, ktorá veľmi efektívne dokáže zosobniť pocit drogového dojazdu a ukazuje ústrednú úlohu drog a opiátov v hudobných subkultúrach - fenoménom, ktorým sa zaoberali takí významní kultúrni teoretici ako napríklad Mark Fischer alebo Simon Reynolds. Potenciál drog totiž nespočíva len v rozširovaní kognitívnych a schopností, ale aj v celkovej premene spôsobu spracovávanía jednotlivých myšlienok či postojov. A to je koniec koncov jeden z hlavných motívov v prístupe študentky – snaha o spracovanie vlastných emócií a zmyslového prežitku. Je schopná relevantne vycítiť jednu z aktuálnych tendencií súčasného umenia, a to hľadanie alternatívnych estetických či spoločenských možností. Nemusí ani tak ísť o eskapizmus ako o istý životný postoj, ku ktorému sa uchýľuje i značná časť umeleckej komunity, túžiacej po vlastnom „bezpečnom mieste“ s vlastnými pravidlami hry. Toto úsilie vychádza z únavy z byrokratizovaného a hierarchizovaného sociálneho prostredia, ktorému sa nijak nevymykajú ani umelecké inštitúcie. Ústrednou motiváciou je bezbrannosť či zraniteľnosť vlastná fyzicky vyčerpanému človeku v ranných hodinách po party, ktorý je možné vnímať ako druh úprimnosti.

Ďalšou rovinou sú zakomponované subkultúrne symboly či rekvizity (ako reťaze, dlhé nehty, zapletené copy vychádzajúce z rapovej kultúry alebo motívy špirály či soundsystemu na tetovačkách z tekno kultúry), ktoré sa v rôznych formách objavujú vo videu a v inštalácii. Gajdošová ich využíva pomerne intuitívne a niekedy možno až príliš naivne. Hrozí totiž, ako v prípade inštalačného motívu „lapača snov“, že sa môžu stať úplne zbytočnou kultúrnou apropriáciou, pretože ich užitie nesúvisí s kritickou a strategickou recepciou, ale len so

skratkovitou a nereflekтовanou estetickou voľbou. Zároveň vidím ďalší problém v nahodilom výbere binárne určených subkultúr, ktoré sa síce v určitých hudobných komunitách prelínajú, avšak nie osamotene, ale spoločne s ďalšími hybridizovanými žánrami ako gabber, reaggeton, house a pod. Dnes sa totiž dá hovoriť prevažne o post-subkultúrnej situácii (ako ju definoval sociológ Andy Bennett), ktorá je založená na fluidných identitách a slobodnej voľbe subkultúrnej participácie, vychádzajúcej z globálnej prepojenosti ľudí, miest a distribuovateľných produktov.

Tieto moje malé poznámky sú však len výzvou ku kritickej reflexii v prípade budúcej snahy o umelecké rozpracovanie tématu.

Otázky k rozpravě: V akej podobe si predstavuješ rozpracovanie motívov zo súčasnej hudby v rámci svojej nadchádzajúcej umeleckej praxe?

Závěrečné hodnocení:

Prácu doporučujem k obhajobe.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Martina Poliačková

Datum: 14. 8. 2020

(Podpis oponenta)